

Serie over Arduin, een organisatie voor dienstverlening aan mensen met een verstandelijke handicap in Zeeland (Verstandelijke beperking/ Zorginstellingen/ Kwaliteit van zorg/ Goed leven/AG/PO) uitgekomen bij Garant. Bronnen voor onderstaande info: <http://www.maklu.be/MakluEnGarant/QSResults.aspx> en <http://www.arduin.nl/overarduin/boeken-arduin-serie/> en www.bol.com

1. In bezit van de stichting:

Nr. 1: Jos van Loon: 'Arduin. Ontmanteling van de instituutzorg.'

Emancipatie en zelfbepaling van mensen met een verstandelijke handicap (Arduin-serie, nr. 1) Garant, 2001 ISBN 9789044111323

Over het boek:

Bij Arduin, een organisatie voor dienstverlening aan mensen met een verstandelijke handicap in Zeeland, zijn emancipatie en zelfbepaling van de cliënt uitdrukkelijk de belangrijkste uitgangspunten. Dit moet leiden tot de hoogst mogelijke kwaliteit van zijn leven.

De consequenties voor de werking van de organisatie zijn talrijk en diepgaand. Zo maakt de organisatie een ontwikkeling door van een "totaal-zorgverleningsaanbod organiseren" naar "die ondersteuning bieden die de cliënt wenst". In Arduin leidde dit tot de conclusie dat de instituutzorg ontmanteld moest worden, wat inmiddels gebeurde. Eerst schetst het boek de achtergrond en de ontwikkeling van de visie die het denken over de dienstverlening aan mensen met een verstandelijke handicap zo grondig heeft veranderd. Dan wordt beschreven hoe keuzes zijn gemaakt om dit denken in praktijk te brengen. Tenslotte komen cliënten aan het woord over hun ervaringen met de veranderingen binnen Arduin en hun eigen leven.

Piet van den Beemt: 'Arduin. Het model in de praktijk.' Op weg naar zelfsturing. Van zelfbepaling naar zelfsturing (Arduin-serie, nr. 4) Uitgeverij Maklu Garant 2004. ISBN 9789044115499

Over het boek:

De wens om te kunnen wonen waar en met wie je wil is een fundamenteel recht. Het is een taak van de overheid om zorg te dragen voor voldoende en betaalbare woningen. Het gedwongen moeten wonen met 100 of soms wel 1200 personen heeft niets te maken met keuzevrijheid, en zeker niets met een veilig plekje om te wonen. Het ligt dicht bij het fenomeen van concentratiekampen. Studies over leefomstandigheden in kazernes, kloosters en ook in gevangenissen hebben allang duidelijk gemaakt, dat zulke woonvormen, met zulke leefomstandigheden, niets met kwaliteit van bestaan van doen hebben. Integendeel; deze woonvormen belétten een goede vorm van kwaliteit van bestaan. Waren er vroeger misschien economische motieven om vanuit overheidswege te kiezen voor deze grootschalige woonvormen, dan is nu de tijd daar om anno 2003 voorgoed afscheid te nemen van deze mensonwaardige vorm van samenleven.

Dit 4de boek uit de Arduin-serie beschrijft en geeft inzicht in nieuwe vormen van wonen, en op welke manier een traditionele organisatie zich aan kan passen naar de wensen van haar cliënten. Niet het organisatiebelang staat dan nog langer voorop, maar uitgangspunt is dan het belang, ook wel genoemd: de ondersteuningsvraag van de cliënt. Centrale diensten hebben dan hun tijd gehad, de vergadercultuur en de grote kerstboom

van leidinggeevenden is dan voorbij, een kwart van de overhead wordt dan overbodig en nieuwe technieken (zoals extranet) komen daarvoor in de plaats. De voormalige instelling Vijvervreugd, die is opgegaan in Arduin, is volledig ontmanteld en de cliënten wonen op grond van hun eigen wensen in ruim 120 woningen verspreid over heel Midden- en Noord-Zeeland. Meer dan 25 bedrijven werden opgezet om zo tegemoet te komen aan hun dagbestedingswens.

Nr. 9: Onno Jongewaard: 'Arduin - Meer dan een dak boven je hoofd. Het einde van de inrichting. Toen werd wonen weer heel gewoon (Arduin-Serie, nr. 9) Uitgeverij Maklu Garant, 2009 ISBN: 9789044123937

<http://www.maklu.be/MakluEnGarant/BookDetails.aspx?ID=9789044123937>

Over het boek:

Het traditionele denken over mensen met een verstandelijke beperking legaliseert terughoudendheid bij het aanbieden van normaal wonen en leven, zeker wanneer het gaat om intramurale 24-uurszorg. Gedachten over integratie zoals die in de vorige eeuw zijn ontstaan om het inrichtingsleven te ontvluchten, hebben niet veel meer gebracht dan dat mensen met een verstandelijke beperking alleen mogen meedoen als het uitkomt. Zij worden nauwelijks als serieuze medeburgers gezien. 'Inclusie' is een nieuw en uitdagend begrip. In een inclusieve samenleving is plaats voor iedereen. 'Mogen meedoen' is dan geen vraag meer. Ook mensen met een verstandelijke beperking horen er, vanzelfsprekend, bij.

Vele inrichtingen zijn geworteld in oude gedachten en tradities. Wat eens als gewin voor zwakke en ontheemde mensen mocht gelden, is nu niet meer dan een bron tot aangeleerde hulpeloosheid en een geringe kwaliteit van leven.

Arduin is de organisatie in Nederland die de inrichting totaal heeft ontmanteld. Cliënten wonen in een normale woning, hebben werk, kunnen zich scholen en nemen deel aan maatschappelijke processen. Moeilijker is het diepgewortelde beheersdenken te doorbreken in het proces naar ondersteuningsgericht werken.

Dit boek geeft praktijkvoorbeelden over hun wonen en de persoonlijke ontwikkeling van mensen met een verstandelijke beperking. Zij blijken veel meer te kunnen dan de gemiddelde opinie doet denken. Cliënten, ouders en medewerkers komen aan het woord. Tevens geeft het boek aanvulling op de visie en organisatorische opzet van de stichting Arduin, zoals die in eerdere boeken uit de Arduin-serie beschreven staan.

2 Andere titels:

Nr.2: Veerle Depuydt en Jos van Loon: 'Arduin' Ondersteuningsdenken & autismspectrumstoornis. Protocol voor het opstellen van een ondersteuningsprofiel (Arduin-serie, nr. 2) Uitgeverij Maklu Garant 2002 ISBN: 9789044112634

Over het boek:

Bij Arduin, een organisatie in Zeeland voor dienstverlening aan mensen met een verstandelijke beperking, is ruime ervaring opgedaan met het ondersteuningsmodel, in werken/dagbesteding, kleinschalig wonen en supported living. Mensen leven een zo

gewoon mogelijk leven, onder omstandigheden die zij zelf kiezen, maar wel met de ondersteuning die zij daarbij nodig hebben op basis van strikt individuele begeleidingsplannen. Om de noodzakelijke ondersteuning in kaart te brengen wordt steeds vaker gekozen voor het werken met ondersteuningsprofielen, wat dan wordt geïntegreerd in het individuele plan van de cliënt. In dit proces neemt de cliënt een centrale en beslissende plaats in. Deze aanpak geldt ook voor mensen met een verstandelijke beperking en een stoornis binnen het autistisch spectrum. Dit boek beschrijft de achtergronden, de kernpunten en het gebruik van het ondersteuningsparadigma. En het presenteert een protocol om de ondersteuningsbehoeftes in kaart te brengen. De aandacht concentreert zich op de wijze waarop de cliënt en zijn omgeving kunnen participeren. Ook de werkinstrumenten, het tijdsverloop en de verschillende verantwoordelijkheden komen aan bod. Verhalen van cliënten sluiten het geheel af.

Piet van den Beemt: 'Arduin. De weg naar inclusie'. Inclusieve samenleving ontstaat niet vanzelf (Arduin-serie, nr. 3) Uitgeverij Maklu Garant 2003 ISBN 9789044114096

Over het boek:

Het Model Arduin toont aan dat dit realiseerbaar is, ook binnen een betrekkelijk kort tijdsbestek voor alle medeburgers met een verstandelijke beperking die nu nog in Instituten wonen.

Het in stand houden van inrichtingen voor medeburgers met een verstandelijke beperking staat haaks op de fundamentele rechten van de mens. Ouders, zeker in het verleden, zijn gedwongen geweest om hun kinderen af te staan. Onthechten was een voorwaarde om te werken aan een betere toekomst van je kind. Dit was nog niet zo lang geleden een standaardprocedure bij opname in een Inrichting. Nieuwe of toekomstige ouders kunnen gelukkig steeds beter en vaker opkomen voor de wensen van hun kinderen en voor hun eigen verlangens met betrekking tot de zorg en ondersteuning van hun kinderen. Steeds weer gaat het dan om de vraag of zij financieel in staat worden gesteld om met bijstand van deskundige hulpverleners de ondersteuning zelf te organiseren.

Dit boek geeft inzicht in de resultaten, zoals die tot nu toe binnen Arduin zijn bereikt. Er is ook onderzoek gedaan naar de kwaliteit van leven en bestaan onder de cliënten van Arduin. Tevens is ook bij ouders onderzocht hoe zij het huidige model Arduin ervaren in relatie tot de geboden ondersteuning. Een omvangrijke procesbeschrijving geeft de worsteling weer die medewerkers, ouders en cliënten hebben doorgemaakt.

Ten slotte worden de tien redenen onderschreven om te komen tot inclusief onderwijs en is er een dertien-stappenplan voor het ontmantelen van een instelling opgenomen.

Dit boek is een aanrader voor een ieder die met instellingszorg te maken heeft.

Jaap Jan Brouwer, Piet van den Beemt: 'Arduin Lijnen naar de toekomst' Het burgerschapsparadigma. Kijken over de horizon. Een nieuwe toekomst (Arduin-serie, nr. 5) Uitgeverij Maklu Garant 2004 ISBN: 9789044115901

Over het boek:

Medeburgers met een ondersteuningsvraag en/of zorgvraag wensen niets liever dan tussen de gewone burgers te wonen, te werken en te leven. Wij zijn het die hen apart willen en kunnen zetten, natuurlijk vanwege onze goede bedoelingen om hen te beschermen. Of vanwege ons gevoel dat wij het beste voor hebben met de minderbedeelden onder ons. Maar is dat wel zo? Hebben niet alle medeburgers met of zonder ondersteuningsvraag het recht om sowieso tussen ons te verkeren? Ontnemen wij deze medeburgers met een handicap niet hun mogelijke bijdrage aan de maatschappij door hen apart te zetten? Deze vorm van apartheid brengt met zich mee dat "gewone" burgers hun gedrag dus niet hoeven aan te passen. Gelukkig kiezen steeds meer medeburgers met een ondersteuningsvraag er voor om op zichzelf en tussen de gewone mensen te wonen. Een hele doodgewone woonvorm dus. Indien zij niet over voldoende vaardigheden beschikken om op deze manier te kunnen wonen vragen zij om professionele ondersteuning. Er is niks mis met die vraag!

Dit 5de boek uit de Arduin-serie beschrijft en geeft inzicht in een verdere stap naar de vermaatschappelijking van de zorg voor medeburgers met zorg- of ondersteuningsvragen. Het scheiden van vraag en aanbod zal leiden tot een grotere mate van zelfbepaling voor mensen met een ondersteuningsbehoefte. In dit boek wordt dit concept nader uitgewerkt in de vorm van een regionale supportorganisatie.

Kwaliteit van leven en bestaan is alleen realiseerbaar tussen en met de gewone mensen. Wonen met alleen ondersteuning of zorg is een te eng begrip, vereenzaming is dan het gevolg. Zingeving aan tijd heeft en geeft een grotere betekenis aan een zinvol bestaan en dat geldt voor alle mensen. Dagingvulling en ondersteuning bij deze tijdsinvulling is dan onontkoombaar. De nieuwe Wet op de Maatschappelijke Zorg moet hier antwoord op geven. Gemeenschapszorg komt nooit tot stand als de Community (Gemeenten) zich hier niet verantwoordelijk voor voelen.

Onno Jongewaard: 'Arduin – Sturen op talenten' Een zinvol bestaan. Onmogelijkheden worden mogelijkheden (Arduin-serie, nr. 6) Uitgeverij Maklu Garant 2005 ISBN:

9789044117059

Over het boek:

Talenten van mensen, ook die van mensen met een verstandelijke beperking, kunnen zich soms lang verborgen houden. Voor een goede ontwikkeling van talenten zijn de levensomstandigheden waarin men zich bevindt van essentieel belang.

Binnen instellingen blijven veel grote en kleine talenten diep verborgen en daarmee is de identiteit van mensen in het geding.

De Stichting Arduin heeft als eerste in Nederland de intramurale instelling geheel ontmanteld. Instellingzorg is niet meer van deze tijd en staat in schril contrast met de Universele Rechten van de Mens.

Arduin heeft in de Provincie Zeeland ruim 115 woningen, 25 bedrijven en 6 Dagcentra. Arduin werkt en denkt vanuit de noodzakelijke scheiding die er moet zijn tussen de

leefgebieden: wonen, werken (dagbesteding), scholing en vrije tijd. Arduin ziet deze leefgebieden grofmazig als los van elkaar staande podia waarop mensen zich in verschillende rollen kunnen bewegen.

Het zesde boek uit de Arduin-serie geeft een beeld van vele grote en kleine talenten die ook mensen met een verstandelijke beperking in zich dragen en zich met ondersteuning van Arduin hebben kunnen ontwikkelen, nadat zij van de ene op andere dag de mogelijkheid hadden op 35 uur dagbesteding/werk in de week. U krijgt zicht op het proces, de organisatie en de vele talenten.

Jos van Loon: 'Arduin. Van zorg naar ondersteuning' Kiezen voor kwaliteit leidt tot ontmanteling van de instituutzorg (Arduin-serie, nr. 7) 2006 ISBN: 9789044119183

Jos van Loon & Geert Van Hove: 'Arduin Persoonsgerichte ondersteuning en kwaliteit van bestaan' (Arduin-serie, nr. 8) Uitgeverij Maklu Garant 2008 ISBN: 9789044123708

Over het boek:

Er is veel veranderd in de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking. Arduin heeft daarin een bijzondere rol vervuld. Zo heeft de focus van Arduin zich uitdrukkelijk gericht op individuele ondersteuning van de cliënten en het realiseren van een goede Kwaliteit van Bestaan voor de cliënten. De afgelopen jaren is gewerkt aan de ontwikkeling van een Persoonsgerichte Ondersteuningsmethodiek, waarin naast de SIS – Supports Intensity Scale de recent gecreëerde POS – Personal Outcomes Scale een belangrijke rol speelt. Hieruit ontstaat ook een nieuwe opzet voor een ISP – Individual Support Plan. Dit boek schetst de achtergronden van deze ontwikkelingen en de toekomstmogelijkheden ervan, mede dankzij de POS, het nieuwe meetinstrument voor de Kwaliteit van Bestaan.

Jos van Loon, Geert van Hove, Claudia Claes: 'POS – Persoonlijke Ondersteuningsuitkomsten Schaal' Uitgeverij Maklu Garant, 2008 ISBN: 9789044123753

Over het boek:

De POS - Persoonlijke Ondersteuningsuitkomsten Schaal (Personal Outcomes Scale) meet, op basis van specifieke indicatoren, de kwaliteit van bestaan van een persoon. Deze indicatoren zijn verbonden met de acht kerndomeinen van kwaliteit van bestaan, die gevalideerd zijn in een aantal culturele onderzoeken. Deze acht domeinen zijn persoonlijke ontwikkeling, zelfbepaling, persoonlijke relaties, sociale inclusie, rechten, emotioneel welbevinden, materieel welbevinden en fysiek welbevinden. Elk item wordt geëvalueerd op twee manieren: zelfbeoordeling en geobjectiveerde beoordeling.

Jos van Loon, Anneloes Steglich-Lentz: 'Geloven in inclusie' Over zingeving en participatie van mensen met een verstandelijke beperking. Uitgeverij Maklu Garant 2012 ISBN: 9789044129946

<http://www.arduin.nl/overarduin/boeken-arduin-serie/>

Over het boek:

Op welke wijze draagt geestelijke verzorging bij aan de kwaliteit van bestaan en inclusie van mensen met een verstandelijke beperking? Tien jaar geleden besloten zorgaanbieders in Zeeland het roer om te gooien en geestelijke verzorging niet langer intramuraal te organiseren. Samen met kerken en familieverenigingen werd Stichting GeeVer opgericht met als doel het bevorderen van geestelijke verzorging op een wijze die recht doet aan de persoonlijke keuzevrijheid en die bevordert dat levensbeschouwelijke organisaties open staan voor mensen met een verstandelijke beperking. Met dit boek wordt de balans opgemaakt. Het vermeldt successen en positieve ervaringen die bijdragen aan de participatie van mensen met een verstandelijke beperking en daarmee aan hun kwaliteit van bestaan. Twee bijdragen uit het buitenland zijn bij wijze van voorbeeld opgenomen maar het signaleert ook knelpunten en stelt vragen aan zorgaanbieders en aan levensbeschouwelijke organisaties. Het toont aan dat er nog altijd een groot tekort is aan aandacht voor levensvragen en zingeving van mensen met een verstandelijke beperking en dat een beperking in deze samenleving voor velen nog altijd uitsluiting betekent, zelfs in de kerk. Gedichten van mensen met een beperking zelf maken het boek compleet.